
Vergaderjaar 2006–2007

---

21 501-08

Milieuraad

Nr. 236

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSHUISVESTING,
RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 februari 2007

Hierbij doe ik u mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, de heer Bot, de geannoteerde agenda van de EU-Milieuraad van 20 februari 2007 toekomen.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu-
beheer,
P. L. B. A. van Geel

Concept agenda Milieuraad 20 februari 2007

1. Raadsconclusies Klimaatverandering
2. Raadsconclusies bijdrage Milieuraad aan Voorjaarsraad
3. Commissievoorstel opname luchtvaart in EU emissiehandelssysteem
4. Raadsconclusies Thematische Strategie Duurzaam Gebruik Gewasbeschermingsmiddelen
5. GGO's: voorstel tot intrekking nationale maatregelen Hongarije
6. GGO's: markttoelating genetische gemodificeerde anjer en aardappel
7. Mededeling CO₂ emissies van auto's
8. Diversen
  - a. Adaptatie Klimaatverandering
  - b. Biodiversiteit

1. Raadsconclusies Klimaatverandering

De voorliggende raadsconclusies over klimaatverandering handelen over de doelstellingen van de Europese Unie bij de verdere ontwikkeling van een internationaal klimaatregime na 2012. De conclusies dienen mede ter voorbereiding van de Voorjaarsraad en zullen (mogelijk in gecompri-meerde vorm) geïntegreerd worden in de conclusies bij het agendapunt «Voorjaarsraad». De Raadsconclusies vormen tevens een reactie op de recente Commissiemededeling «Limiting Global Climate change to 2 degrees Celsius – the way ahead for 2020 and beyond» (COM(2007)2), waarover het kabinet op 2 februari een standpunt op hoofdlijnen heeft ingenomen.

Uit de conclusies spreekt een zorg over de voortgaande opwarming van het klimaat, mede onder verwijzing naar de recente wetenschappelijke analyses van het intergouvernementele panel inzake klimaatverandering (IPCC). Ook wordt verwezen naar de uitkomsten van de Stern review (november 2006), waarin de economische consequenties van klimaatverandering uiteen worden gezet, inclusief de enorme kosten van niet handelen.

In de conclusies wordt een aantal gewenste en belangrijke elementen van een internationaal post-2012 klimaat regime opgesomd, waaronder een vergrote internationale koolstofmarkt, verdergaande substantiële emissie-reductiedoelstellingen voor ontwikkelde landen, effectieve bijdragen van zich snel ontwikkelende landen bij de aanpak van het klimaatprobleem, intensievere internationale samenwerking op het terrein van technologie (overdracht), aandacht voor adaptatie en het reguleren van emissies van verschillende sectoren.

Een essentieel aspect van deze conclusies zijn de gestelde kwantitatieve doelen zoals opgenomen in de bovengenoemde Commissiemededeling. Het gaat hierbij om een doelstelling van ontwikkelde landen om hun emissies in 2020 met 30% te hebben teruggebracht ten opzichte van 1990, afhankelijk van de vooruitgang in de internationale onderhandelingen en om een unilaterale minimum reductiedoelstelling voor de EU van 20% in 2020.

Nederland hecht eraan dat de Europese Unie dit jaar met concrete en ambitieuze voorstellen komt in de internationale onderhandelingen voor een effectief mondiaal klimaatregime post 2012. Nederland verwelkomt de ambitie van de Europese Commissie zoals uiteengezet in de klimaat-mededeling.

2. Raadsconclusies bijdrage Milieuraad aan de Voorjaarsraad

Het Duits Voorzitterschap heeft het voornemen om Raadsconclusies aan te nemen als input van de Milieuraad voor de discussie tijdens de aanstaande Voorjaarsraad van EU-regeringsleiders. Belangrijke onderwerpen tijdens die Voorjaarstop zijn naast klimaat ook energie en de Lissabonstrategie voor groei en banen in de EU. Het Duits Voorzitterschap streeft naar korte, heldere en gefocuste conclusies van de Milieuraad aan de regeringsleiders over vier onderwerpen: klimaat, energie, eco-innovatie en betere regelgeving. De passages over klimaat zullen worden gebaseerd op de afzonderlijke Raadsconclusies die de Milieuraad daarover wil aannemen.

De Milieuraad onderstreept wederom het belang van de stimulering van eco-innovaties en hun positieve bijdrage aan milieu, groei en werkgelegenheid. Het is belangrijk, zeker met het oog op het klimaat- en het energievraagstuk, om eco-efficiënte innovaties een krachtige impuls te geven. Om de EU wereldmarktleider te maken op het gebied van schone en slimme energie-innovaties, is het nodig een integrale EU strategie te ontwikkelen (die voortbouwt op bestaande initiatieven en programma's). De Commissie wordt uitgenodigd nog dit jaar een *Strategic Energy Technology Plan* uit te werken.

Ook zal de Milieuraad zich richten op de onderwerpen uit de Commissie-mededeling «*An Energy Policy for Europe*» die een duidelijk raakvlak hebben met de milieudoelstellingen (klimaat voorop maar ook luchtkwaliteit). Zo gaat de tekst bijvoorbeeld in op de noodzaak voor ambitieuze maatregelen waarmee de EU in 2020 het energiebesparingspotentieel van 20% weet te benutten. Verder gaat de tekst in op het vergroten van het aandeel hernieuwbare energie in de totale EU energieconsumptie en wordt een aparte paragraaf gewijd aan het belang van het stimuleren van schoon fossiel, inclusief de technologie van CO₂ afvang en opslag. Vervolgens wordt gewezen op het belang van samenwerking met landen buiten de EU op het gebied van energiebesparing en de ontwikkeling van schone energie technologieën.

In de passage over betere regelgeving komen diverse aspecten aan de orde die de kwaliteit van milieuregelgeving verhogen, zoals handhaafbaarheid, het belang van gebalanceerde impact assessments, vereenvoudiging van regelgeving en vermindering van de administratieve lastendruk door het stroomlijnen van rapportageverplichtingen.

Nederland kan zich positief uitlaten over het streven van het Voorzitterschap naar een korte en bondige boodschap van de Milieuraad aan de Voorjaarsraad met een focus op de vier onderwerpen klimaat, energie, eco-innovatie en betere regelgeving. Daarmee wordt het belang van de discussie over klimaat in samenhang met energie en innovatie onderstreept. Een ambitieus energiebeleid is onontbeerlijk om de EU klimaatdoelstellingen te halen. Daarbij spelen innovatieve oplossingen een sleutelrol. Nederland is eveneens verheugd over de aandacht van het Duits Voorzitterschap voor het onderwerp eco-innovatie, een onderwerp waar Nederland onder de vlag van «Clean, Clever, Competitive» de afgelopen jaren een lans voor heeft gebroken in de EU.

3. Commissievoorstel opname luchtvaart in EU emissiehandels-systeem

Het Duitse Voorzitterschap heeft een beleidsdebat voorzien over het Commissievoorstel om richtlijn 2003/87 inzake emissiehandel broeikasgasemissierechten (emission trading system, ETS) te wijzigen zodat vanaf 2011 luchtvaartactiviteiten onder dit systeem komen te vallen. In dat jaar wordt gestart met toepassing van het ETS systeem op vluchten tussen luchthavens binnen de Europese Unie. Vanaf 2012 moeten ook vluchten die vertrekken vanaf of aankomen op een luchthaven in de EU

onder het ETS systeem vallen. De Europese Commissie heeft dit voorstel eind 2006 gepubliceerd. Doel van het voorstel is de uitstoot van CO₂ door het vliegverkeer terug te dringen. Het wijzigingsvoorstel is in september 2005 aangekondigd in een Mededeling van de Commissie over het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en andere luchtvervuilende stoffen door de luchtvaartsector.

Het Voorzitterschap heeft met het oog op het beleidsdebat vijf vragen opgesteld over de reikwijdte van het voorstel, het voorstel alleen de emissies van CO₂ onder het ETS te laten vallen en andere broeikasgasemissies met andere maatregelen te beperken, de basis waarop de totale hoeveelheid emissierechten moet worden gebaseerd, de regels voor de verdeling van de allocatierechten en de mogelijkheid voor luchtvaartmaatschappijen om andere emissierechten uit andere sectoren te kopen.

De Nederlandse inzet in de Milieuraad is gebaseerd op het BNC-fiche, dat u reeds is toegekomen. Nederland steunt het streven van de Commissie om de luchtvaart in het EU emissiehandels-systeem op te nemen.

Vanwege de groeiende uitstoot van broeikasgassen door de luchtvaartsector, is opname van de sector in het ETS van groot belang. Nederland deelt het standpunt van de Commissie dat het vanuit milieuoogpunt de voorkeur verdient dat het emissiehandelssysteem zoveel mogelijk vluchten omvat. Dat in 2011 wordt gestart met vluchten binnen de EU en vanaf 2012 alle vluchten die vertrekken vanaf of aankomen op een luchthaven in de EU past in het streven zo veel mogelijk vluchten onderdeel te laten uitmaken van ETS luchtvaart. Wel zal goed nader gekeken moeten worden naar de mogelijke consequenties in de relatie tussen Europa en andere landen, zoals de VS. Bij de bespreking zullen dan ook internationaalrechtelijke implicaties (zoals samenwerking met ICAO) goed gezien moeten worden.

Nederland steunt de Commissie in het voorstel om de opname in het EU ETS te laten gelden voor CO₂ en verwelkomt de mededeling van de Commissie dat binnenkort wordt gestart met een impact assessment voor NO_x-emissies. Nederland onderschrijft dat het plafond voor luchtvaartemissierechten door de Commissie wordt vastgesteld op basis van de gemiddelde uitstoot over de jaren 2004–2006.

Wat de verdeling van de allocatierechten betreft, is Nederland voorstander van veiling van luchtvaartemissierechten, hoewel het aandeel van de te veilen rechten substantieel hoger mag liggen dan de 3% waarvan thans sprake zou zijn. Tot slot moeten in de optiek van Nederland luchtvaartmaatschappijen behalve emissierechten in de luchtvaartsector, ook emissierechten kunnen kopen van andere sectoren, via Joint Implementation of het Clean Development Mechanism.

4. Raadsconclusies Thematische Strategie Duurzaam Gebruik van Gewasbeschermings-middelen

Het Duitse voorzitterschap is voornemens om tijdens de Milieuraad raadsconclusies aan te nemen met betrekking tot de Thematische Strategie Duurzaam Gebruik van Gewasbeschermingsmiddelen. In de raadsconclusies verwelkomt de Raad de Thematische Strategie en de daarin besloten aanpak van het gebruik van pesticiden middels regelgeving, om daarmee de risico's van pesticiden voor mens en (met name aquatisch) milieu te reduceren.

Daarbij wordt, met het oog op betere regelgeving en reductie van administratieve lasten, op het belang gewezen van implementatie middels de nationale actieplannen, waarin ook vrijwillige instrumenten een plaats kunnen krijgen, op de samenhang met andere regelgevende trajecten (i.c. de Verordening Markttoelating van gewasbeschermingsmiddelen) en op het feit dat duurzame gewasbescherming zowel de concurrentiepositie van de landbouw als de bescherming van mens en milieu in zich kan verenigen.

Op dit moment bestaat er op communautair niveau regelgeving ten aanzien van de *toelating* van gewasbeschermingsmiddelen en ten aanzien van residuen, maar nog niet ten aanzien van het *gebruik* van gewasbeschermingsmiddelen. Met de Thematische Strategie zal meer nadruk komen te liggen op aspecten van registratie van gebruik, opleidingsvereisten en het stimuleren van geïntegreerde landbouw en juist gebruik, met name door middel van de uit deze strategie voortvloeiende richtlijn die onder Duits voorzitterschap in de Landbouwraad geagendeerd staat. De Nederlandse inzet is onder andere gebaseerd op het BNC-fiche dat u eerder is toegekomen. Nederland juicht toe dat het EU-beleid zich nu ook richt op duurzaam *gebruik* van pesticiden, aangezien hier een leemte is. Nederland hecht aan een level playing field op een hoog beschermingsniveau voor mens en milieu. Daarom is het van belang dat, ter aanvulling op de kwaliteitseisen van de Kaderrichtlijn water en de dochterrichtlijnen ervan, tevens een bronaanpak wordt gehanteerd, die het gebruik van toegelaten middelen bij kwetsbare gebieden, met name waterlichamen, beperkt. Het verhogen van de kennis van de gebruikers van pesticiden en de toepassing daarvan is eveneens een belangrijk element. Nederland stelt vast dat de Thematische Strategie een pakket van maatregelen aankondigt dat in verschillende regelgevingscomplexen zal worden uitgewerkt. Het is daarom zaak de regie over dit geheel van maatregelen (zoals de Verordening markttoelating, de Kaderrichtlijn duurzaam gebruik en de Statistiekverordening) te behouden. Dit dient ook zijn beslag te krijgen in een parallele discussie en gecoördineerd tijdpad voor besluitvorming over deze onderdelen. Met het oog op helderheid voor de gebruikers is het van belang dat de maatregelen van de kaderrichtlijn tevens worden verankerd in de Verordening, of dat enige andere wetgevings-technische voorziening wordt getroffen om de inhoudelijke samenhang te waarborgen.

5. Voorstel tot intrekking nationale maatregelen Hongarije Genetisch Gemodificeerde Organismen

Er staat een Raadsbesluit geagendeerd over een Commissiebesluit met betrekking tot intrekking van nationale vrijwaringsmaatregelen van Hongarije tegen een genetisch gemodificeerde maisvariëteit (Mon-810). Rechtsbasis is artikel 23 lid 2 van Richtlijn 2001/18/EG. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid.

De Milieuraad stemde op 24 juni 2005 met gekwalificeerde meerderheid tegen een achttal beschikkingen van de Commissie waarmee beoogd werd nationale vrijwaringsmaatregelen in te trekken. Het betrof onder andere een vrijwaring van Oostenrijk voor maïsdossier MON810. Door middel van deze nationale maatregelen heeft Oostenrijk de import en/of teelt van de genoemde genetisch gemodificeerde gewassen die tot de Europese markt zijn toegelaten op haar grondgebied verboden. Na de European Food Safety Authority (EFSA) nogmaals naar de door Oostenrijk aangeleverde wetenschappelijke onderbouwing te hebben laten kijken, kwam de Commissie in 2006 nogmaals tot de conclusie dat de vrijwaring niet gerechtvaardigd was. Een commissievoorstel om de maatregelen in te trekken werd in de Milieuraad van december 2006 wederom met gekwalificeerde meerderheid afgewezen.

Hongarije heeft tegen dezelfde mais in 2005 vrijwarende maatregelen getroffen. De door Hongarije aangeleverde wetenschappelijke gegevens ter onderbouwing van de vrijwaring zijn ook door de EFSA beoordeeld. De EFSA kwam tot de conclusie dat de gegevens geen aanleiding geven om aan te nemen dat de verhandeling of teelt van de MON810 mais in Hongarije tot risico's zal leiden. Daarbij is ook in beschouwing genomen het door Hongarije aangedragen argument dat deze mais in de EU is toegelaten toen Hongarije nog niet tot de EU behoorde, en dat de risicoanalyse die

toen is uitgevoerd geen rekening hield met de specifieke ecologische omstandigheden in Hongarije.

Gelet op het oordeel van de EFSA heeft de Commissie een beschikking opgesteld die Hongarije opdraagt om haar vrijwarings tegen MON810 in te trekken. Deze beschikking kan in de Milieuraad alleen bij gekwalificeerde meerderheid worden verworpen. De concept-beschikking is besproken in het regelgevend comité onder richtlijn 2001/18/EG. Daar was nog geen sprake van een gekwalificeerde meerderheid.

Nederland onderschrijft de beoordeling van de EFSA en kan derhalve instemmen met het voorstel van de Commissie om de vrijwarings van Hongarije te laten intrekken. De mais in kwestie wordt op grote schaal in Europa geïmporteerd (ook in Nederland, waar het wordt verwerkt in veevoer) en geteeld (vooral in Spanje en Frankrijk). Er is geen aanleiding om te vrezen voor nieuwe risico's die niet zijn meegenomen in de eerdere risicoanalyse. Ook de nieuwe gegevens die Hongarije heeft aangeleverd, inclusief de beschrijving van lokale milieueffecten, geven hier geen aanleiding toe.

6. Genetisch Gemodificeerde Organismen

– markttoelating genetisch gemodificeerde anjer, lijn 123.2.38

De Milieuraad zal stemmen over een beschikking over een aanvraag voor het in de handel brengen van de genetisch gemodificeerde anjer (*Dianthus caryophyllus* L., lijn 123.2.38), die gemodificeerd is voor de bloemkleur. De aanvraag voor markttoelating door Florigene Ltd. uit Australië betreft de invoer, de distributie en de verkoop in de detailhandel. Het betreft geen aanvraag voor teelt of voor het gebruik in voedingsmiddelen en diervoeders. De markttoelating van de anjer is niet bijzonder. Ook in 1997 kreeg Florigene toestemming voor de teelt en verkoop van gentech-anjers met een veranderde bloemkleur.

De concept-beschikking is opgesteld door de Commissie en wordt via een comitologieprocedure (regelgevend comité) vastgesteld. Op 18 september 2006 is het beschikkingsvoorstel aan de orde geweest in het regelgevend comité onder richtlijn 2001/18/EG. Het comité is er niet in geslaagd tot een gekwalificeerde meerderheid (vóór noch tegen het besluit) te komen. De Commissie heeft nu (conform comitologieprocedure) het beschikkingsvoorstel aan de Raad voorgelegd. Indien ook in de Raad geen gekwalificeerde meerderheid vóór of tegen ontstaat, stelt de Commissie haar voorstel definitief vast. Dat betekent dat er waarschijnlijk ook in de Milieuraad geen meerderheid voor of tegen de voorliggende beschikking wordt bereikt en dat de Commissie daarna een positief besluit over dit dossier kan nemen.

Nederland is de behandelende lidstaat met betrekking tot het markt-dossier dat ten grondslag ligt aan deze Commissie beschikking. Het dossier werd in september 2004 door Florigene Ltd. (de aanvrager van de vergunning) ter beoordeling aan de Nederlandse Competente Autoriteit voorgelegd. De Commissie Genetische Modificatie (COGEM) gaf een positief advies voor deze markttoelating; vervolgens heeft Nederland het dossier met een positieve beoordeling naar de Commissie gestuurd. Op 17 mei 2006 heeft de European Food Safety Authority (EFSA) een positief advies uitgebracht over de marktintroductie van deze anjer.

Nederland is de beoordelaar van dit dossier en is tot de conclusie gekomen dat de import van deze anjer geen onaanvaardbare risico's voor mens en milieu tot gevolg heeft. Zodoende zal Nederland de Commissie steunen.

– markttoelating genetisch gemodificeerde aardappel

De Milieuraad zal stemmen over een beschikking over een aanvraag voor

het in de handel brengen van een genetisch gemodificeerd aardappelras. De marktaanvraag van het bedrijf BASF plant science betreft het eerste dossier onder de 2001/18/EG waarin ook toestemming voor teelt in Europa wordt verleend. Eerder zijn al wel aanvragen voor import en veevoeder toestemming gebracht. Besluitvorming in de Raad vindt plaats bij gekwalificeerde meerderheid.

Het betreft hier een besluit tot markttoelating van de genetisch gemodificeerde aardappellijn EH92-527-1 met een verhoogd amylopectinegehalte. De markttoelating voorziet in de teelt en de verwerking tot zetmeel van de genetisch gemodificeerde aardappel, maar niet in het gebruik als voedsel of diervoeder. Deze aardappel is namelijk niet bedoeld of geschikt voor consumptie door mens of dier. Om toch de mogelijke risico's af te dekken die zouden kunnen voortkomen uit onbedoelde vermenging met de voeder- of voedselketen, is voor deze aardappel ook een toelating aangevraagd onder de verordening voor genetisch gemodificeerd voedsel en voeder (EG/1829/2003). Deze toelating is hier niet aan de orde.

Door de genetische modificatie kan deze aardappel goedkoper en milieuvriendelijker tot zetmeel worden verwerkt. Zweden is de behandelend lidstaat van deze aanvraag. De (Nederlandse) Commissie Genetische Modificatie (COGEM) heeft in juni 2004 positief geadviseerd over de aanvraag. De European Food Safety Authority (EFSA) heeft in februari 2006 positief geadviseerd over deze toelating.

De concept-beschikking is opgesteld door de Commissie en wordt via een comitologieprocedure (regelgevend comité) vastgesteld. Bij stemming in het regelgevend comité onder richtlijn 2001/18/EG in december 2006 was geen gekwalificeerde meerderheid vóór of tegen de toelating. Het dossier is dientengevolge via Raadswerkgroep en COREPER geagendeerd voor de Milieuraad. Indien in de Raad geen gekwalificeerde meerderheid vóór of tegen ontstaat, stelt de Commissie haar voorstel definitief vast. Nederland stemde bij het regelgevend comité in met het concept besluit tot markttoelating.

7. Mededeling CO₂ emissies van auto's

Binnenkort publiceert de Europese Commissie een mededeling over het toekomstige CO₂-beleid voor personenauto's, in het bijzonder voor de periode 2009-2012.

De mededeling zal de komende maanden openstaan voor een stakeholders consultation. In deze mededeling wordt naar verwachting ook opgenomen in welke vorm (Verordening, Richtlijn, anderszins) het beleid wordt gegoten. Dit moet leiden tot een concreet Commissievoorstel in de tweede helft van 2007. Het dossier vormt één van de prioriteiten van het Duitse EU-voorzitterschap en zal in beide Milieuraden op de agenda staan: op de Milieuraad van 20 februari wordt een politiek debat gehouden en voor de Milieuraad van 28 juni staat het aannemen van Raadsconclusies gepland.

Nederland heeft reeds enkele malen kenbaar gemaakt dat de bestaande convenanten met de auto-industrie onvoldoende resultaat opleveren. Daarom heeft Nederland aangedrongen op bindende afspraken, met als uitgangspunt een gemiddelde CO₂-norm voor de nieuwverkopen van een automerk of -concern («fleet average») van 120 gram CO₂ per kilometer in 2012. Nederland heeft tevens aangegeven dat het niveau van 120 gram per kilometer in 2012 slechts een tussenstation is en dat verdere reductie in de jaren daarna noodzakelijk is, met een doorgroeiperspectief in de orde van 80 gram per kilometer in 2020.

Daarnaast heeft Nederland zich altijd voorstander getoond van de maatregelen die worden genoemd als nieuwe mogelijkheden (zoals schakelindicatoren, energiezuinige bestelauto's, efficiënte aircó's). Voorwaarde is dat het afrekenbare harde maatregelen zijn, waarvoor de auto-industrie

verantwoordelijk is en dat deze maatregelen niets afdoen aan het niveau van 120 gram CO₂ uitstoot per kilometer.

De Commissie zal naar verwachting ook de inzet van fiscale maatregelen door de Lidstaten bepleiten, maar de uitwerking aan de Lidstaten te willen laten. Nederland heeft dit reeds vorm gegeven in de CO₂-differentiatie in de Belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM) en kan dus dit punt van de Commissie steunen.

8. Thematische Strategie en Kaderrichtlijn Bodem

Tijdens de Milieuraad staat een beleidsdebat geagendeerd over de Thematische Strategie bodembescherming en de Kaderrichtlijn bodembescherming. De door de Commissie voorgestelde rechtsbasis voor de richtlijn is artikel 175(1) van het EG-Verdrag. De inhoudelijke onderhandelingen in Raadskader zijn onder Duits voorzitterschap van start gegaan. De Raad beslist met gekwalificeerde meerderheid in co-decisie met het Europees Parlement.

Doel van de mededeling (de strategie) van de Commissie is om een duurzaam beheer en gebruik van de bodem te bereiken. De richtlijn moet ook bijdragen aan de integratie van bodem in andere (nationale en Europese) beleidsvelden.

De Nederlandse inzet is onder andere gebaseerd op het BNC-fiche dat u eerder is toegekomen. Nederland zal inzetten op aanpassing van de richtlijn in de richting van de Nederlandse wensen: het zoveel mogelijk ruimte laten voor nationaal beleid, het voorkómen van het invoegen van kwantitatieve doelstellingen en het aanvaardbaar houden van de bestuurlijke en administratieve lasten. Nederland blijft daarnaast alert op bereidheid bij andere lidstaten om tegen de richtlijn te stemmen.

Het Duitse voorzitterschap wil de komende maanden in dit dossier met Nederland samenwerken.

Voor de Milieuraad van 20 februari is een beleidsdebat voorzien. Dat zal worden gevoerd aan de hand van een drietal vragen (enigszins ingekort):

- wat zijn de voornaamste sterke punten van de voorgestelde thematische strategie en kaderrichtlijn?
- zijn er punten van zorg wat betreft reikwijdte, vereisten en implementatie van de richtlijn?
- Hoe verhouden de thematische strategie en richtlijn zich tot de inspanningen van de gemeenschap in relatie tot andere milieuterreinen?

Deze vragen maken het mogelijk de Nederlandse positie naar voren te brengen en een gebalanceerd beeld te krijgen van de inzet van lidstaten. Nederland zal bij de eerste vraag benadrukken dat een strategie voor het bodembeleid op Europees niveau wordt verwelkomd, dat de noodzaak voor bewustwording, kennisontwikkeling en -overdracht worden gesteund en dat Nederland zijn ervaringen graag wil delen.

Bij de tweede vraag zal Nederland allereerst aangeven ervan overtuigd te zijn dat dwingende Europese wetgeving op dit terrein niet het juiste middel is om het doel te bereiken, mede met het oog op Better Regulation. Een kaderrichtlijn moet hoe dan ook zodanig geformuleerd zijn dat lidstaten bij de implementatie ervan zoveel mogelijk beleidsvrijheid krijgen om aan te kunnen sluiten bij het nationale beleid. Nederland bepleit dat er geen kwantitatieve doelen, normen en gedetailleerde voorschriften in de richtlijn staan en er bestaat zorg over de mogelijke toename van de bestuurlijke en administratieve lasten, met name ten aanzien van de voorschriften voor de aanwijzing van de risicogebieden, de bodemverontreiniging en de bodemstatusrapporten.

Bij de derde vraag zal Nederland aangeven dat het streven naar beleidsintegratie wordt onderschreven, en dat hier ook een belangrijke rol voor de Commissie ligt wat betreft het communautaire beleid, waarbij een ecologische en sociaal-economische analyse en kosten/batenafweging wordt gemaakt voordat tot beleidsintegratie wordt overgegaan.

9. Diversen

Bij het agendapunt diversen zullen de Commissie en het Voorzitterschap de Raad informeren over een tweetal onderwerpen.

Adaptatie Klimaatverandering

De Commissie en het Voorzitterschap zullen de Raad informeren over het symposium over Klimaatverandering en de Europese waterdimensie, Kwetsbaarheid-Impacts-Adaptatie, dat van 12 tot 14 februari in Berlijn gehouden wordt.

Biodiversiteit

Het Duitse voorzitterschap zal de Raad informeren over de voorbereidingen van CoP-9 Biodiversiteit; deze bijeenkomst vindt plaats in mei 2008, in Bonn. Het voorzitterschap streeft ernaar vroegtijdig te beginnen met de voorbereidingen. Duitsland zal aan het begin van die bijeenkomst het voorzitterschap van de Conventie Biodiversiteit (CBD) overnemen van Brazilië, en heeft alle belang bij een tijdige communautaire voorbereiding. Duitsland heeft onlangs een indicatie gegeven van de onderwerpen die het -samen met de EU- vooral aandacht wil geven tijdens COP9. Dat is vooralsnog een breed pakket met: bossenbiodiversiteit, beschermde gebieden, eerlijke verdeling van de voordelen van biodiversiteit (Access and Benefit-Sharing), mariene biodiversiteit, duurzaam gebruik (inclusief biobrandstoffen) en de betrokkenheid van de private sector. Nederland heeft zich eerder kritisch uitgesproken over de werkwijze, status en voorbereiding van het Ministeriële segment van met name CoP-8 (Curitiba, Brazilië). De agenda van het Ministeriële segment heeft onvoldoende relatie met de inhoudelijke onderhandelingen op de reguliere agenda van de CoP.